

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijs lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijs lista „Edinost“ v Tru.

Ogerska in Dalmacija.

Gospod Aleksander König je v Vorgorskem okraju v Dalmaciji nabral nekaj asfaltiških rud, ki so od koristi za oni narod, ki so tudi njemu, kakor kaže, jako dobičkonosne. Ni čudo torej, da se mu je Dalmacija priljubila ter je proučil njene razmere, in da se ne more dosti načuditi, kako da je ta dežela, tako bogata na prirodnih pogojih bogastva, zlasti v svojih pristaniščih, vendar tako siromašna in v obče zanemarjena. To ga je vspodbudilo, da je v dolnje-avstrijskem industrijskem društvu na Dunaju imel o Dalmaciji prelekejo, o kateri je govorilo vse novinstvo prestolnice. Gospod König se v svojem predavanju v obče ni bavil politiko; le zaključek njegov je bil politične narave. On pravi, da Avstrija bi si morala osvojiti Dalmacijo, ako bi je ne imela. Tu umeje on Avstrijo kakor v antitezi z Ogersko, ker vé po prelekeji dra Havossa, podpredsednika geografskega društva ogerskega v Budimpešti, da si Ogerska hoče prisvajati Dalmacijo. König pozna torej le Avstrijo in Ogersko, a ne ve za Hrvatsko, katera jedina ima pravico do Dalmacije, toliko z narodnega, kolikor z državnopravnega stališča, ki je tudi recefirano v ogersko-hrvatski pogodbi sami. Posl. dr. S. Mazzura je gospodu Königu odgovoril v »Obzoru« tako, kakor ravno on zna, z člankom, ki je, radi politične zdelosti, s katero je napisan, izvalj pozornost vsega madjarskega novinstva, sosebno onega neodvisne stranke. Dalmacija pripada Hrvatski in le preko te prihaja v zvezo z Ogersko. Ogerska bi bila dolžna, da dela za reinkorporacijo Dalmacije Hrvatski. Na to jo obvezuje tudi pogodba sama.

Ali Ogerska vendar ne dela tega, kajti nje delavnost se nehuje tam, kjer nima nade za madjarizacijo. To pa dandanes ni le krivična, ampak tudi kratkovidna politika. Da je v Madjarih pravičnosti in dalekoglednosti, oni bi uredili svoje odnose do Hrvatske na temelju popolne ravnopravnosti ter bi v tej vzajemnosti skupno delali, da se Dalmacija inkorporira Hrvatski na podlagi državnega prava poslednje, kajti to bi Ogerski sami odprlo polje za veliko gospodarsko delavnost. Čim bolj poteka čas, tem večje so težkoče, ki nastopajo, kajti Nemei bolj in bolj priklopljajo Dalmacijo k Avstriji, ker je to v interesu velikih nemških usertov.

PODLISTEK.

Po volitvah.

Ne, ne, saj ni mogoče!
Mogoče ni — ha — ni? Krivci zrem v oči!
Glej tam potrti tava mi rojakov roj,
obrazje njih upadle, blede, glej!
Da! Zmagal je sovražnik.
V vasi nam slovenski, zmagal v vasi tej.
Oblaki s plaščem sivim krijejo nebo,
dež lije neprestano! V zasmeh?
V vseh sovragov divjih?
Visoko vzdigajo dežnike in klobuk
veselje značujoč v ozračju dviguj.
»Kdo zmagal je?« povprašam zdaj ko v snu.
Kriči mi vrag: »Banelli!«
Za njim ponavlja z usni tiho rodoljub.
In jok deklet pravcoljubnih, stok in vzdih
po letih svojih si različnih mož,
ki vzdigajo poglede
do Stvarnika, ki zabil je Slovencev rod,
pozabil onih, ki mu stegajo roke
v trenutju vsakem, v sili ne samó.
Dovolil vragu zmagó —
Naš vrag je zmagal, ne pravica miljena...
— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

Dr. Mazzura ima popolnoma prav; in tudi oni, ki se morda ne strinjajo z vsemi podrobnostmi njegovega članka, morajo priznati, da je temeljna njegova misel eminentne politične važnosti in da jo je on kompetentno obrazložil in razvil. Madjari imajo vzrokov, da razmišljajo o Mazzurinem članku. Samo vprašanje je, da-li pridejo do pravega spoznanja? Prepričani smo, da jih razlogi dra Mazzure hipno vzdramijo in da napravijo utis nanje, ali to bo le meteor. Mi smo imeli že priliko govoriti o tem na tem mestu, kako politiki Madjarov, ki so ogersko državno misel zamenili z madjarsko, primanjkuje moralne podlage. Politika madjarizacije, o kateri govori dr. Mazzura, je poleg drugega tudi nemoralna. Taka politika more slaviti prehodnih navideznihs uspehov, nikakor pa ne trajnih in čvrstih. Madjari pa, kakor da so v strahu za svojo ekzistenco vsled gibanja, ki se vrši okolo njih, se zadovoljujejo danes s prvo označenimi vspehi in ne umevajo slabosti istih ter pozabljajo, da to, kar se zida na nemoralnem temelju, mora propasti. V očigled kratkovidnosti Madjarov in poblepnosti Nemecev, kaj preostane torej? Da moramo delati mi! Ali na žalost moramo priznati, da je v Dalmaciji sami močno oslabil ona struja, ki je klicala po združenju Dalmacije s Hrvatsko. To združnje je bilo kapitalna točka v programu stare hrvatske stranke, one, kateri sta bila na čelu Klaičin Pavlinović. Nam, ki pišemo te vrstice, je posebeno težko priznati to, ali neoporečna resnica kaže, da poslanci današnje večine v Dalmaciji se svojo sedanjost politiko podpirajo ono politiko, katero priporoča gospod König in katero g. dr. Mazzura tako odločno obsoja in žigosa. To je centralistiška politika, ki se po smrti dra. Klaiča vedno bolj povdarja. Nikdo ne ceni bolj nego cenimo mi zasluge dra. Bulata za splitsko stvar, nikdo jim ni tako od blizu sledil, nikdo jim ni pel takih slavopevov. In pri tem ostajemo mi. Ali dr. Bulat nima pogojev za vodstvo stranke, osobito hrvatske, ter je današnji narodni stranki dal smer protivno prvobitnemu programu njenemu. V Dalmaciji treba torej oživetiti gibanje za združnje. V Dalmaciji bi trebalo take koalicije, ki obstoji sedaj tostran Velebita, koalicije med pripadniki stare narodne stranke, ki so zvesti staremu programu njenemu in katerih je mnogo, ki pa so danes podobni razkropljenim ovcam, in med stranko prava. Taka

In prsi se mi dvigajo, v njih vré in žgé me baš hudó kot zbeljeno železo.
Kaj pišem? Pišem, ko začula sem novost,
v trenutju grozovitem — — —
ko zrem v izdajstvo vinjeno,
ki čitalo gotovo ni: »Omike«.
Kako gnjusno ob ustih vino se cedí,
ki zmešalo mu čute.
In z'aj? Zdaj zopet gledam z okna v to druhal,
ki množica brezdušna, je prodana;
med njimi »rodoljub« je temnih, črnih las,
očij pa kakor vrana.
Visok je on! Ga li še ne poznate vi?
Ves naš je nekda bil ta »rodoljub«;
brez srama stopa v podlo zdaj zalego,
ki hrupno se raduje, krije
z dlanjo si obraz, ki ustvarila
mu mati ga slovenska.
Zdaj skriva si oči, slovenskega izraz
pokojnega očeta.
Sramuje se! Kdo ve, če čuje kletev to —
skelečega mi srca vročo kletev? —
Sramuj se »rodoljub« — slovenski rod
vse dlo tvoje pomiluje.
Kaj vepljaš v srca mu — o čem mu govoriš?...
in duša črna ti je zdaj — prokleta.
Ne čutiš še, kako ti vile vragov brat
zasaja v srce?
Ne vidiš ognja še? Okrog se vije nog!

koalicija že virtualno obstoji v Splitu. Ako bi se v Dalmaciji oživel tako gibanje za združnje s Hrvatsko, to ne le da ne bi škodilo oni akciji, kakoršnja si dr. Mazzura želi od strani Madjarov, ampak bi jej pomagalo. Ti dve akciji, ti dve gibanji se dajo zložiti in voditi paralelno. Še nekaj drugega bi trebalo. Slavno uredništvo ve, kako mi, ki pišemo te vrstice, priporočamo vsikdar največjo solidarnost med vsemi Hrvati in Slovenci, zlasti na korist Istre in družih naših pokrajin, kjer so naši v manjšini. Ti Hrvati in Slovenci so dolžni v ime te solidarnosti, da podpirajo hrvatsko gibanje v Dalmaciji, kajti to gibanje se ne da odločiti od splošnega gibanja za narodno jedinstvo.

Za sedaj nočemo nič govoriti o zgodovinskih pravicah, o narodnem načelu, o skupnih interesih proti pangermanizmu in proti irredentizmu. Postaviti se hočemo le na stališče ogersko-hrvatske nagodbe. Po § 2. te nagodbe ima skupnostna zaobljuba kralja Ogerske in Hrvatske zagotoviti trojedni kraljevini celokupnost in deželna ustava kraljevino Dalmacije, Hrvatske in Slavonije. Zaobljuba od leta 1867 pa zagotavlja tem kraljevinam pravice, ustavo, zakonito neodvisnost in zemljiščno celokupnost. Tudi na to odgovarja zaobljuba. Pod celokupnostjo se umejo vse one dežele, ki po kateremkoli pravu in naslovu pripadajo — da ostanemo pri nagodbeni nomenklaturi — k Hrvatski, Dalmaciji in Slavoniji in glede katerih se zaobljuba obvezuje, da jih povrne Hrvatski. Mej te dežele bi spadala torej tudi Istra, spadala bi Bosna, spadale bi slovenske pokrajine. Naravno, da je položaj Dalmacije specialnejši, bodisi obzirom na februarski patent, bodisi z obzirom na § 65. nagodbe. No, taka širša akcija bi se zlagala se stališčem dra. Mazzure in z ono akcijo, katero on zahteva od Madjarov.

Dinko Politeo,

Trst, dne 11. aprila 1900.

Slovenskim Sokolom! Pod tem naslovom piše »Slov. Narod«: Zaveza bolgarskih telovadnih društev »Junak« priredi dne 22., 23. in 24. aprila t. l. v Varni na obali Črnega morja veliko občesokolsko zborovanje z javno telovadbo in narodnimi igrami ter vabi potom »ljublanskega Sokola« vsa slovenska sokolska društva na udeležbo. Dotični bratje slovenskih sokolskih društev, ki so odločeni odzvati se temu vabilu, naj sporoče

Ne zreš pred sabo temnega prepada —
ne vidiš nič? Ne spomniš se, kako nekda
te mati je učila?
Kako ti stegovala svoje je roké
prose: »Za narod živi svoj in trpi!«
Si zabil, kaj špartanska mati v pesmi pravi?
Razlagal to si često v šoli.
Posajal seme v srca mlada
slovenskih, nerazumnih, šibkih še otrok,
ki misliti ne znajo?
S povešeno glavo mi brodiš zdaj okrog!
Te je zdaj sram, sram, izdajica grdi —
napil in srebal ker si kri slovensko.
Ti Lahov agitator!
Oprostila bi jaz ti vse, le tega ne —
razjarjen rod le tega ne odpušča;
tajil si ga zdaj tu, zdaj tam po hišah in
oddaljenih nam kočah.
Ko tujih se jedi in vina si naučil
golazil liki maček si po noči!
Zakaj vse to? Prodal si dušo in teló
za svoje »blagostanje«!
Kako boš počival?
Počivaš mirno, ko smo mi propali —
kako vjaval boš slovensost zmage te
v zvezi zlih pajdašev?
Kako češ stopat med Slovencev rod?
Kako, ko vse črti te in sovraži —
ko s prstom vsako dete kaže za teboj

svoje ime do 15. t. m. tajniku ljubljanskega »Sokola« Dore Verniku, ki bo potem vsakemu udeležencu dajal nadaljna pojasnila.

Tržaške volitve in — Slovenski Narod. V ponedeljski številki svojini imel »Slov. Narod« ni besedice na razpolago za ljuto volilno borbo, ki se je minolo nedeljo bifa na tržaškem ozemlju. Ljubljanski list je moral menda prepisovati komentar — »Piccolov« o volitvah, da je potem na podlagi tako »avtentičnega« komentarja zložil svoj komentar.

Sicer je jako žalostno, da treba še vedno pojasnjevati rojakom razmere, v katerih živi in trpi naš rod na tem ozemlju, in ki so take, da se misami, ki živimo tu, le čudimo, da je okolica sploh še taka, kakoršnja je. No, mi se hočemo vendar podvreči tej nalogi in hočemo posebej in obširneje govoriti o tržaških razmerah s posebnim ozirom na zadnje volitve.

Za danes le nekoliko opazk, ki naj dokažejo, kako daleč sega animoznost »Slov. Naroda« do oseb, ki so se za te volitve žrtvovali na način, na kakoršen bi se morda ne bili nikjer drugje na Slovenskem.

Tri argumente si je posebno izbral »Narod«, da dregne žnjimi voditelje tržaških Slovencev. Ti so: a) da smo zgubili okraj, ki je bil »menda« vedno v slovenskih rokah; b) »Narod« navaja izrek »Piccolov«, ki se je pobahal, da se med okoličani, polagoma sicer, ali stalno množe »demonstracije« za sporazumljenje z Italijani; c) da je nepovoljnemu vspehu kriv tudi naš hiperklerikalizem.

a), b), c) = tri velike laži!

ad a) I. okraja nismo zgubili prvokrat, kajti zastopali so ga že: odpadnik Križanec in Italijana Pagani in Strudthof. Sicer pa opozarjamo tu na današnji dopis, došel nam iz Škedenja pod naslovom »Zmaga narodne ideje v Škedenju«.

ad b) Bilo je časov, ko je bil »Slovenski Narod« jako zadovoljen s tržaškimi Slovenci!! In v tistih časih se je dogajalo, da Italijani niso dobivali samo znatnih manjšin, ampak so zmagovali po vseh okrajih, zdaj tu, zdaj tam, izvzemši jedini III. okraj. V tistih časih je bilo, ko je celó v VI. okraju in celó takov kandidat, kakoršen je jeden Nabergoj, mogel zmagati le z večino par glasov, če se ne motimo — štirih. V tistih časih je bilo, ko v istem drugem okraju, kjer smo zdaj zmagali s skoro dvetretjinsko večino, našim

na podlo — — — izdajico.
Proklet si! Čuješ — novi kliče tebi dan.
Očeta tvojega v grobu gibljejo
kosti se — to škrbljanje ti v uho ne zveni??
In votle vzdihne — slišiš? —?
Tvoj otec v grobu se obrača. Dolgi sen
ga muči, zemlje ga potres prebuja — —
ne more spat', ker jočejo rojaki vsi
kolné te izdajico!
Izrodek ti! Efiált, hudobni Iskarijot,
Slovensko ker si kri zamenjal z vinom;
ti dušo dal si renegatom in sreč,
dal onim, ki — — — črtijo!

Propali smo! Zakaj zdihujete ljudje,
občutite li hudo bolečino,
ker smo propali? Nič ne dé! Propali smo,
le združimo moči!
Zato pa ne obupajmo, izrodki če
se smejejo in s tujci veselijo.
Mi vstati hočemo, se rešiti pestij
sovragov — — — izdajalske.
Zato na noge vsi rojaki,
ne zdvajajte v tugi tej!
Pogumno stojte v bedi vsaki
in trpite za rod naprej!

Škedenjka.

niso pustili niti govoriti, kjer bi bil navstal poboj, ako bi se bil kdo drznil slovenski peti in kjer so prof. Mandič nastavliali nabasan revolver na prsi. — A kaj bo še le, ko bo volila sedanja po veliki večini narodno navdušena mladina. Kaže-li to, da res tako grozno nazadujemo, kakor kaže »Piccolo« in kakor za njim tudi »Slovenski Narod« deli — plačilo slovenskim voditeljem v Trstu za ves njih trud?!

ad e) »Narod« pravi, da je na nepovojnem vspehu kriv tudi naš hiperklerikalizem. Radi očitanja »hiperklerikalizma« se nečemo braniti, ker bi bilo preneumno, ako bi se zaletali v odprta vrata. Če pa meni »Slov. Narod«, da bi bili mi lepše zmagali nad Italijani, ako bi se bili topli med seboj, je to stališče le njegovo, katerega pa mi se svojega slovenskega stališča nedostavno ne moremo umeti, ker nasprotuje — zdravemu človeškemu razumu! Jeden jedini duhovnik na tržaškem ozemlju je bil dosedaj — in to obžalujemo mi —, ki se je brigal za naše politične in narodne boje, in ta je vredni in častiti gospod župnik Kosec. On je bil tudi poslanec naš zadnja tri leta. Sedaj pa ni kandidiral niti on več. Je-li to dokaz tržaškega hiperklerikalizma?! »Narod« meni, da se naš »hiperklerikalizem« mora studiti vsakemu inteligentnemu človeku, a okoličani da so — inteligentni!! No, pa saj vidimo, kaj je hotel »Narod« doseči s to opazko in je bržkone tudi dosegel. Inteligentnim ljudem se mora gnusiti tržaški klerikalizem, a ker so okoličani inteligentni — bo to dovolj za čitatelje »Naroda«, da so od danes naprej trdno prepričani kakor skala, da mnogo okoličanov ni volilo narodno le zato, ker je vodstvo tržaških Slovencev — hiperklerikalno. To je sicer velik medved, katerega je »Narod« natvezil svojim čitateljem, ali v obdobju glasila ljubljanskega najde pošteno število vernikov. Mi pa konstatujemo enostavno: da morda nikdar še ne razumnostvo po okolici tako tesno oklenilo političnega društva »Edinost« in se morda nikdar še ni vrglo s tako vneto v volilno borbo kakor baš sedaj!!

»Slov. Narod« nas nima rad, to vemo in mu ne zamerimo. Baš v ljubezni treba najširje svobode, ker sicer — ni ljubezni. Ali, kar mu zamerimo, je to, da niti v teh trenutkih ni mogel zatajiti te svoje animoznosti o pribliki, ko so tržaški Slovenci častno prebili boj, kakoršnjih ne pozna ostali slovenski svet, izvzemši jedino Istro: ne za klerikalizem, ne za liberalizem, ne za strankarsko korist, ampak jedino le — za stvar domovine.

»Slovenski vek«. Na Dunaju bode tekom tega meseca začel izhajati v ruskem jeziku »Slavjanski vek«, vseslovensko glasilo, ki bo branilo kulturne koristi Slovanov ter pospeševalo trgovinski promet med Rusijo, Avstro-Ogersko in Balkanom. List bode skrbel za to, da vdobe čitatelji popolno, jasno in resnično sliko o vsem slovenskem kulturnem gibanju. Služil bo dobro zlasti tistim, ki se hočejo učiti rusčine. Sotrudništvo so obljubili priznani učenjaki, politiki in novinarji. Številke na ogled pošilja brezplačno upravnistvo na Dunaju VIII. Bennogasse 22. List bo izhajal po dvakrat na mesec. Narodnina za vse leto 10 K. Izdajatelj in urednik je dr. Dimitrij N. Vergun.

Politični pregled.

TRST, 10. aprila 1900.

Iz deželnih zborov. V deželnem zboru Češkem so včeraj nadaljevali debato o predlogu posl. Kaftana, naj bi se potom zakona uredila prodaja premoga, pridobljenega na Češkem. Posl. Baxa (radikalec) je izrekel nado, da se v deželi vzdigne živahna agitacija proti oderuštvi s premogom; govornik je rekel, da se njegova stranka sicer ne strinja povsem s predlogom poslance Kaftana, vendar bo glasovala za to, da se predlog izroči odseku ter je predlagal v to svrhu izvolitev odseka štirindvajsetorice. Posl. Břenovský je obžaloval, da v deželnem zboru ni soglasja niti v gospodarskih stvareh. Posl. Opitz (kršč. socialist) je čital neko tozadevno resolucijo občinskega sveta v Georgswalde; rekel je, da se mu ne zdi mogoče, da bi država prevzela prodajo premoga, sicer pa da mu ugaja predlog posl. Kaftana. Posl. Foit se je izrekel proti monopoliranju premoga. Posl. Reininger noče nič slišati o tem, da bi se cene premoga določevale parlamentarnim putem. S tem so pretrgali razpravo. Prih. seja bo 19. t. m.

V deželnem zboru Štajerkem je posl. Hagendorfer utemeljeval svoj predlog za preosnovo volilnega reda. Glasom istega bi imel deželni zbor 76 poslancev, in sicer 12 poslancev veleposrestva, 6 poslancev velike industrije, 20 iz mestnih skupin, 30 iz kmečkih občin, 5 zastopnikov delavcev in 3 višilne glasove.

Posl. Karlon (konservativec) je govoril proti predlogu; rekel je, da je deželni zbor zastarela ustanova; govornikova stranka da je nasprotna obči volilni praviči, vendar je pravično, da se dá delavcem zastopstvo v posebni kuriji, ker to zahteva razvoj delavske organizacije.

Predlog so odkazali odseku.

V predvčerajšnji seji tega deželnega zbora je mej drugim poročal grof Stürgh o ustanovitvi višje gospodarske šole v Brucku ob Muri. Dežela ustanovi 15 ustanov po 600 kron, šola se otvori dne 1. oktobra t. l. Prosilci morajo biti 16 let stari in dovršiti 6 gimnazijskih ali 5 realčnih razredov, prvi pogoj pa je — nemščina! In sedaj smo razdovedni, kako bo štajerska deželna vlada delila svoje ustanove med prosilce nemške in slovenske narodnosti in kako daleč bo segala ajena pravičnost v tem oziru?

V večerni seji deželnega zbora Dalmatinskega je deželni odbornik Jvčević zavračal trditve, da hrvatska narodna stranka ne uživa več zaupanja naroda in da se vzdržuje samo, ker jo podpira vlada. Govornik je tudi o rabi italijanščine na sodiščih ter izjavil, da narodna stranka ni nikdar priznavala zakonitosti te uporabe. Zahteval je, da se v notranji službi uvede hrvatski jezik. Posl. Biankini je zahteval, da se zbršijo v proračunu stroški za nemško izdajo deželnih zakonov. Ta predlog so, po govoru vladnega zastopnika, odklonili.

Posl. Biankini je nadalje predlagal, da vlada pusti deželi del davkov, eventualno zemljiških, ter da se srbo-hrvatski jezik uvede kakor notranji jezik v dalmatinskih uradih.

K položaju. Načelnik mladočeskega kluba dr. Engel je govoril minolo nedeljo na volilnem shodu v Kouřimu o položaju. Dejal je, da mine previdnega dra. Koerberja slava, kedar se skliče zopet državni zbor. Nemei ga prisilijo, da pokaže pravo barvo. S tem, da so se Čehi udeležili spravovih konferenc, niso škodili češkemu narodu, ker niso prevzeli nobene obveznosti. Sicer pa so že zahtevali, da je jezikovno vprašanje rešiti v deželnem zboru Češkem. Govornik je ostro grajal postopanje vlade o stavki rudarjev ter izjavil končno:

Ako nam do otvoritve državnega zbora ne izpolnijo naše najnujnejše zahteve, da se uvede češčina kakor notranji uradni jezik, pravica, ki so nam jo vzeli protizakonito, ni misliti na to, da bi opustili opozicijo in v slučaju potrebe obstrukcije. Vselej bomo postopali tako, kakor bodo zahtevale koristi vsega našega naroda.

„Modus vivendi“ v Istri? Razni listi govoré, da se hrvatsko-slovenski poslanci vendar-le udeležijo prihodnjega zasedanja dež. zbora istrskega. In sicer da se je deželnemu glavarju Campitelliju samemu posrečilo doseči žnjimi nekako sporazumljenje. Nam ni ničesar znano o tem, a tudi zadnja »Naša Sloga« — torej kompetenten vir — zatrja, da v Pulju istotako ne vedó ničesar.

Potovanje našega cesarja na nemški dvor je predmetom vseobčnega zanimanja političnih krogov. Povdarja se sicer, da je to potovanje le čin kurtuvazije in osebne naklonjenosti do prestonaslednika princea Henrika, ki bo slovesno proglašen polnoletnim. Ali z druge strani se povdarja zopet moment, ki je vsekako nenavaden, da to potovanje ne pride valed povabila iz Berlinu, ampak valed lastnega sklepa našega cesarja, ki je sam prijavil svoj obisk v Berlinu. To bi bilo nekako v soglasju s senzacionalnimi izjavami praške »Politike« o vzrokih temu potovanju. Država naša da se nahaja — vzlic vsej spravi akeiji — v žalostnem stanju. To je prisililo merodavne činitelje, da mislijo na sredstva, kako bi obvarovali državo ne le pred politiško, ampak tudi finančijelno pogubo. Praški list zatrja na podlagi — kakor pravi — zanesljivih informacij, da ta sestanek med cesarjema Viljelmom in Franom Josipom je v tesni zvezi z bodočim razvojem notranjih političnih odnosov v Avstriji. Nemško-liberalna klika je zopet na delu, ki hoče izpodkopati tla Koberju ter uglediti pota — Chlumetskemu! Zato pozivlja praški list češke poslance, naj — bdijo!

Isbruh madjarske nadutosti. Nemcem so druge narodnosti v avstro-ogerski državi — uši. Tako je nedavno neki Nemeo nazval Slovence! To je izbruh naravnost neverjetne, rekli bi že bolesterne nadutosti, ki se vrhu vsega kaže v taki brutalni in surovi obliki. Nemški surovež pa je našel svojega madjarskega, vrednega si vrstnika. Ta si je dovolil le malo varijacijo. Madjar ne pravi, da so Slovani uši, ampak jih imenuje — stenice. In to se je zgodilo v madjarskem glasilu njegove ekscelence gospoda najvišjega dvornika za Ogersko! Govoré o narodnem vprašanju, piše mej drugim to le: »Liberalizem je tisti družabni princip, ki stavi ude družbe drug poleg drugega in ne jednega proti drugemu. Kaj hočemo torej storiti, ako se v ogerski narodni družbi nahajajo tudi taki elementi, ki se z nami Madjari nočejo postaviti v eno vrsto in proti katerim z ozirrom na naše lastne interese ne moremo uporabljati splošnih načel liberalizma? Kaj stori tudi najplemenitejši človek, ako je opazil v svoji postelji, da hočejo stenice deliti ž njim ležišče?« In dalje pravi: »Kar je madjarskega, to ima svoj prostor v obzidu ogerskega liberalizma, vse drugo pa ima ostati zunaj. Sovražnik bo mogel le tedaj v naše utrdbе, če nas preje vse pobije.

Tako torej — tak je ogerski liberalizem! Res pravi revolver - liberalizem, o katerem smo Slovani že davno na čistem. Kako dolgo še bodo nemadjarški narodi morali prenašati take madjarske surovosti in zaničevanja in objestnosti in kako dolgo bodo še v avstro-ogerski državi vladale razmere, ki omogočajo ogersko - nemške brutalnosti? Morda ni več tako daleč uia, ko se razočarani Nemei in Madjari prepričajo, da nimajo opraviti niti z ušmi in niti stenici, marveč z močnimi narodi, polnimi življenskih sil, ki hočejo jednakovnost na vsej črti, in ki si bodo isto tudi vedeli priboriti. Vsaka sila se upeha in zruši, a pravica ostaja vedno jednako močna in bo zmaga la končno tudi v monarhiji avstro-ogerski.

Ogri in Nemei naj le še tako pretijo s svojo močjo in svojim vplivom, v katera niti sami ne verujejo! Mi pa vemo, da vsa moč Madjarov obstoji le na videz in le toliko časa, dokler jo trpé druge narodnosti, trpé, da se ta manjšina masti in šopiri na račun njih koristi, in dokler se te narodnosti ne zavedo, da vsa moč Madjarov obstoji le v neodločnosti in potrpežljivosti Nemadjarov. Ali — kakor rečeno — priti mora ura, ko se nemadjarke narodnosti zavedo sramotnega in narodu nedostojnega položaja svojega. Tedaj pride dan obračuna z Madjari in le ti bodo videli, kako so se varali, ko so menili, da imajo posla s — steniciami!

Obsojeni srbski radikanci. Nedavno smo javili z rezervno vest, da kralj Aleksander na evetno nedeljo pomilosti žrtve Milanove samovolje — obsojene radikalee. Kakor v zasmeh svetu, ki se je že veselil nad iskrico človekoljubja in samostojnosti, ki je po tej vesti zažarela v srcu mladega kralja, pišejo iz Belegrada, da so pred tednom dni okovane radikalee prepeljali iz kragujevačke kaznilnice na belgrajski kolodvor, kjer so jih v zaprti sobi držali do polnoči. Potem so jim naložili na rame vse njihove stvari ter so jih tako natovorjene in ukovane v verige gnali z močno stražo s kolodvora na savsko pristanišče. To je skoro pol ure hoda. Reveži so si brisali znoj z lic in semtertje je padel komu kak predmet na tla. Najstarejši teh nesrečnejev in fizično najslabši, bivši načelnik v ministerstvu Stojan Protič, je na polovici pota padel pod težo. Ker ni mogel dalje nositi bremena, smatrali so to kakor odpor ter mu zagrozili z — batinami v ječi. Ob zori so jih odpeljali z ladijo v Kladovo, kjer so jim prošle zime sezidali nove celice v kladovskem gradu. Te celice so, kakor naravno, še povsem vlažne, visoke in široke so po 2 metra, dolge 3 metre. V takih mokrih prostorih z 12 kubičnimi metri zraka morajo torej živeti ti trpinici. — Ladija se ni ustavila nikjer n: svojem potu; vozila je nenavadno hitro. Obsojenci so bili seveda pod krovom. Značilno je, da so za ta prevoz izbrali baš ladijo »Car Nikolaj II.« — Pravijo, da so radikalee premestili, ker se je bilo bati, da bi jim iz Kragujevca ne ušli. — To je odgovor na vesti o pomilošenju!

Tržaške vesti.

Zmaga narodne ideje v Škedenji! Čuden se bode zdel ta naslov marsikom, neposredno po volilnem nevspehu, ki smo ga

doživeli v prvem okraji tržaške okolice in h kateremu je specijelno pripomogla vas Škedenj največ. In vendar je tako. Na teh volitvah je slavila narodna ideja v Škedenji svojo največjo zmago. Še nikoli nismo tako samozvestno in s pogumom zrl v bodočnost našega naroda v Škedenji, kakor ravno sedaj, po tem volilnem nevspehu.

Narodni voditelji v Škedenji in po vsem prvem okraju niso volilem obljubljali zlatih gradov, niso našega kandidata proslavljali kakor čarodejca, ki bi s svojo čudotvorno palico kamenje spreminjal v zlato in vodo v vino; ne, vsega tega ni trebalo, ampak zadostovalo je, da so volilni boj proglasili kakor narodni boj Slovencev proti svojim zatiralcem in pod tem geslom, pod katerim ne bi v nedavni minulosti dobili ni sto glasov za svojega kandidata, pod tem geslom je šlo v boj za narod 246 volilcev jeklenega značaja. Teh mož niso preslepile najlepše obljube naših nasprotnikov in niso strašile njih preteje.

Popolno moralno zmago potrjuje posebno še dejstvo, da so izdajalec sami, ki bi se bili lahko z našimi nasprotniki, njih zavezniki veselili in pili, kolikor bi jim bilo drago, da so torej ti fakični zmagovalec prišli po volitvah med nas in se nam hlinili, da so glasovali z nami. Ljubša jim je bila družba premaganih junakov, nego demoraliziranih zmagovalcev.

In kako so slavili zmagovalci svojo zmago? Tu ni bilo tistih entuzijastičnih evviva-klicev, katere je slišal »Piccolo« poročevalec, tu ni bilo tistega navdušenja, ki vlada med našim ljudstvom kadar zmaguje! Le tu pa tam je kdo hripavo zahrešal kak evviva in to je bilo vse.

Najhujša kazen našim nasprotnikom pa je bila ta, da niso smeli žaliti našega naroda, kakor bi bili radi, ker so se bali onih samih, ki so — žnjimi glasovali!!!

Važen simptom velike naše moralne zmage je tudi ta, da so bili italijanski agitatorji zelo ogorčeni radi netaktnega »Piccolo«-vega postopanja, ker je zmago Banelli-ja porabil v dokaz, da je Škedenj italijanski, ker so oni sami, dobro poznajoči narodne razmere v Škedenji, pred volitvami vedno trdili, da želijo le prijateljstvo — a ne prijateljstva okoličanov, katero so dosedaj hlinili v volilnih bojih — ampak prijateljstvo Slovencev. Med agitacijo so vedno trdili, da oni priznavajo domačine Slovence, da jih ljubijo in spoštujejo in da želijo radi tega, da bi žnjimi skupno delovali in torej tudi skupno volili istega kandidata.

Očviden dokaz te taktike so tudi hrvatski lepaki, ki so priporočali volitev Banelli-ja.

Ta dejstva so zadosten dokaz, da je bil njihov moralen polom končan že pred volitvami in da njih zmaga nima v moralnem pogledu niti toliko veljave, kolikor jo je imel pred tremi leti njihov poraz. Na teh volitvah je torej italijanska stranka že pred volilnim činom naznanila svoj popolen bankerot v prvem okraju.

Najvažnejše njih agitacijsko sredstvo je bilo to, da je njih kandidat obetal, da stori vse mogoče in nemogoče v materialnem obziru.

To zmago proglašajo torej lahko le kakor zmago osebe (če tudi kupljeno zmago), nikakor pa ne morejo označiti jo kakor zmago njih stranke.

Pozabil bi bil kmalu na to, da so zatrdjevali svojim pristašem, da jim pustijo vse, kar imajo slovenskega, da jim pustijo slovensko šolo in da bodo še bolj skrbeli za njo, ako zmaga njih kandidat.

Lepi Italijani ti, katerim je treba obljubljati slovenskih šol! Ti niti eikorijaši niso več! To so le zaslepljeni norodnjaki, katerim je treba le nekoliko odpreti oči, da postanejo njih najhujši nasprotniki, hujši še od onih, ki so na volitvah glasovali proti njim.

Odpirati oči jim je pa že začel v ponedeljek »Piccolo« sam, odpiral jih jim bode njih poslanec Banelli sam, za ostalo bodo pa že v polni meri skrbeli škedenjski voditelji.

(Pride še.)

Glasovi rodoljubja iz Škedenja. Pišejo nam: Dovolite mi, da tudi jaz napišem par vrstic o volitvi v našem okraju in o našem gospodu — župniku. Minolo nedeljo sem bil pri sv. maši v Škedenju. V cerkvi sem videl le otrok in žensk, možkih je bilo le malo. Pričakoval sem tudi pevce. Prišli so, ali koliko jih je bilo?! Niti deset. Nekdaj sem tudi zahajal v Škedenj na oljčno nedeljo. In tedaj sem čul pevati kakih 30 pevcev, ki so veličastno prepevali. Kaka sprememba, odkar

me ni bilo doma! Šel sem v bližnjo gostilno in vprašal nekega znanca, od kod da je ta sprememba? Prijatelj pa mi je odgovoril: »Dragi, k nam se ne povrne mir, dokler homo imeli sedanjega župnika!« Osupnil sem, prijatelj pa mi je pojasnil: »Zato, ker gosp. župnik hoče, da bi se mi poitalijančili in zavrgli svoj narod. Mi pa hočemo ostati, kar smo bili; zvesti svojemu rodu!« — Potem sem šel iz gostilne, da bi kaj čul o teku volitve. Gospod urednik, verjemite mi, da nisem vedel, ali sanjam ali bdim, ko sem čul tužno vest, da smo propali. Kakor sunek z nožem v sree me je zadela ta vest. A sveta jeza me je grabila, ko so mi pravili vrli domačini, kako so jih nekateri sovaščani pustili na cedilu. Takih prizorov nisem še videl v svojem življenju in jih morda ne bom nikdar več. Mladina je hrupela na izdajalce, a ženske so jokale! Ali značilno je, da so tudi oni, ki so »zmagali«, tiho, poparjeni odšli z volišča, brez vsacega vsklika, povešenih oči, kakor da jih pripogiblje k tlom teža sramote, ki so si jo nakopali! Izbruh jeze in patrijotične žalosti poštena domačinov in vrlih žensk škedenjskih so jim morali grozno rezati v dušo. O izdajice, izdajice! Ne, mi vas nočemo proklinjati vseh. Saj mnogi se res niste zavedali v prvi hip, kaj ste storili, ko ste nasprotniku naroda se svojim glasom pripomogli do zmage. Ne preklinjamo vas, ampak pomilujemo vas. Le onim ne odpustimo nikdar, ki so vedeli, kaj delajo, ki so namenoma delali in ki so se v polni meri zavedali, da uprizarjajo atentat na svojo lastno kri. Tem ne odpustimo nikdar! Druge pa, ki so bili zavedeni, rotimo, naj popravijo svoj greh. A popraviti ga morejo le s tem, da se povrnejo v našo sredo s prisego, da tako ne bodo grešili nikdar več! Da bodo marveč s podvojeno energijo delali na to, da bo nevspeh, ki smo ga doživeli — kakor je že rekla »Edinost« —, le epizoda!!

To so možki! Na volišče v II. okraju se je pripeljalo več bolnikov in starčkov, katere je trebalo pridrževati zaradi oslabiljenosti. Žal nam je, da se ne spominjamo vseh imen, ker bi jih radi objavili za izgled mladini. Neki železnik, mož 87 let, je rekel: Jaz bi ne hodil toliko za noben denar, a storil sem to, ker gre za čast naroda!

Kljun Martin, nad 70-leten mož, je tudi storil vse, kar je bilo v njega močeh, da za brani sramoto, ki je pretila II. okraju. Isti je povedal, kako je zavrnil eikorjaše, ko so mu ponujali pijače: »Vi pijte eikorijo, jaz pa bom pil vino, plačano s poštenimi novci!« Ni se strašil vseh Marcev in Kosov, ki so mu grozili, za kar mu je hvaležen ves naš narod in Bog ga gotovo poplača za njega zvestobo do svojega naroda in domovine.

Vsi vi pa, ki ste se žrtvovali za našo sveto stvar, vsi vi sivi ali bolni uzor-možje, sprejmite pristržno zahvalo od vam hvaležnega naroda trpina — naroda, ki ostaja in ki ostane gotovo, ako mu nebo pošlje mnogo takih — mož!

O volitvi v Križu so tamošnji fantje razvili svojo ponosno slovensko zastavo. Ko so jo drugega dne hoteli vzeti z droga, glej čuda, vrv je bila odrezana in odnešana! Kdo je to storil? Naših gotovo nobeden. Sumnja pada torej na pristaše Cumerjeve. Toliko bi g. Cumer pač lahko plačal svojim prijateljem za usluge, ki so mu jih storili o volitvi, da bi si lahko kupili vrvi, ki jih rabijo na ribarenju. Na tak način pa se vzgaja naše ljudi — saj so vendar naše krvi — v tavove. Drugikrat bodite bolj generozni, gospod Cumer!

Še eden. Pišejo nam: Ker je »Secolo«, hoté, ali nehoté, izpustil ime enega agitatorjev za Banellija, hočemo mi to popolniti. Mož, ki je zaslužil, da ga na tem mestu imenujemo, je neki Dobrinja, po domače »Gelman«. Ta slovenski odpadnik je kar norel proti našemu kandidatu, da si sam ni volilec, ampak ima njega žena posestvo prisv. Ivanu. Judež je izdal Odrašenika — Slovenci pa izdajajo svoj narod! Sramota!!

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bile na tuk. deželnem sodišču obsojene osebe, ki so, kakor smo poročali, dne 28. febr. t. l. motili pri sv. Jakolu službo božjo, in sicer: 38-letni Mihael Baldini v 14 dni, 28-letni Josip Vertovs v 1 mesec in 24-letna Roza Vertavs v 14 dni zapora. Četrta obtoženka, Marija Simon, je bila oproščena. — Zaradi tatvine sladkorja na ladijišču sv. Roka so bili obsojeni: 15-letni Nikolaj Apostolu, 29-l. Jvan Rizzi in 33-letni Anton Kataj, vsaki v 1 mesec ječe. Četrta obtoženec Kajetan Blažič je bil oproščen. — 40-letni Ivan oproščen.

ki je ranil dne 2. febr. t. l. Josipa Jermana s stropom, je dobil 2 meseca težke ječe. — 41-letni Josip Šegina je bil zaradi tatvine obsojen v 8 mesecev težke ječe. Isti je bil že večkrat kaznovan radi istega čina.

Členom »Matice Slovenske« se naznanja, da se te dni knjige raznašajo in da se bo ob enem pobirala udnina za prihodnje leto. **Samomor.** S karbolno kislino se je zastropil vratar in čeljar v ulici Chiozza štev. 11 A, Bernard Zupan iz Tržiča. Včeraj popoldne so ga našli mrtvega v stanovanju. Poklicani zdravnik je konstatiral le še smrt. Nesrečnega so gnale v smrt gmotne stiske. Isti je zapustil udovo s tremi otroki. Truplo je zavod Zimolo spravil v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Aretiranje. Orožniki so zaprli brata Josipa in Antona Malalan, ki sta v nedeljo večer, kakor smo poročali, ranila na Opčinah Rudolfa Vidava. Poslednjega življenje je še vedno v nevarnosti. Povdarjamo, da ta pobjoi ni imel nikakega narodnega ali političnega značaja.

V apnenico je padel 30-letni dninar Primož Brighi iz ulice Pozzi št. 3, ki je delal na stavbi v ulici Miramar. Ranil se je nevarno na levi nogi, vsled česar so ga spravili v bolnišnico.

Z vrelim lugom se je oparila 36-letna perica Marija Pečar iz Lonjera. Težko ranjeno so jo spravili v bolnišnico.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 9.5, ob 2. uri popoldne 12.4 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 750.5 Danes toplomer ob 7. uri zjutraj — C. — Danes plima ob 7.12 predp. in ob 8.34 zvečer; oseka ob 1.14 predp. in ob 1.8 popoldne.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 12. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: trg delle Legna štev. 6 in v ulici Risorta št. 7, hišna oprava in oprema v zalogi; v ulici Belvedere št. 23 in v Rojanu štev. 57, hišna oprava in oprema v zalogi; v ulici S. Sebastiano št. 2 in v ul. Cavana štev. 8, hišna oprava; v ulici Cologna št. 15 in v ulici Sanità št. 8, dragocenosti.

Vesti iz ostale Primorske.

× V Emavsi! Slayno občinstvo, posebno pa vse rodoljube, katerim je količkaj na srečo kulturni razvoj našega naroda na Kopersčini, opozarjamo na prvo veselico, katero priredi mlado a lepo razvijajoče se pevsko društvo »Ilirija« v Pobjegih na velikonočni ponedeljek dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne.

Program veselice je zelo obširen in raznovrsten. Nastopali bosta tudi pevski društvi iz Marezig in »Zrinjski« iz Dekani.

Toplo priporočamo vsakomur, da onega dne izleti v prijazne Pobjege, kjer se naša stvar jako lepo razvija. Z obilno udeležbo pokažejo rodoljubi, da vedo ceniti požrtvovalni trud vrlih Pobjegancov, Dekančanov in sploh vseh Koperskih okoličanov. Komur pa istega dne iz kakoršnegakoli uzroka ni mogoče potruditi se v Pobjege, se lahko na drug način spomni »Ilirije«, da jej bo čimprej omogočeno razviti svojo krasno trobojnico! Izlet v Emavsi bi pa posebno dobro del narodnim bojevnikom I. okraja naše okoličnice, da se po tolikem težavnem in napornem delu v minolem tednu razvedre in razradosté mej istomislečimi in enakotipečimi brati!

× Veteranska godba v Nabrežini priredi, pod osebnim vodstvom gosp. F. Majceca, v nedeljo dne 15. aprila ob 1. uri popoldne v restavraciji na postaji Nabrežina koncert s sledečim vspeedom: 1. Zajezbor iz opere »Zrinski«. 2. Majcen: valček »Vida«. 3. Zeller: Romanca iz opere »Der Vogelhändler«. 4. Majcen: fantazija »Dragotinka zgodaj vstala«. 5. Genoud: podpouri iz opere »Faust«. 6. Majcen: koračnica »Zvesto za Habsburge«. 7. Mascagni: intermezzo iz opere »Cavalleria Rusticana«. 8. Majcen: Vel. venec narodnih pesmi »Slovenec sem«. 9. Gleisner: mazurka »Zvončki velikega travna«. 10. Majcen: duet »Odmev ljubezni«, (krilorog in baskrilorog). 11. Berger: polka humoristična »Semejo«. 12. Majcen: četvorka »Čim-bum«.

(Za svojo koračnico [točka 6] je bil gospod Majcen odlikovan od Nj. Veličanstva cesarja). — Ustopnina svobodna. — Prijatelji glasbe dobro došli!

O d b o r.

Vesti iz Kranjske.

* Nemško gledališče v Ljubljani je imelo letos 8000 kron zgube. Dosedanji ravnatelj je zgubil vse zaupanje in se preselil sedaj v Mannheim, dasi se obeta v Ljubljani zgradba posebnega nemškega gledališča in je v to svrhu kranjska hranilnica letos zopet dovolila 20.000 gld. in ima ista sedaj že pripravljenih 123.000 gld. Zanimivo bi bilo sedaj, ako bi hotela kranjska hranilnica objaviti statistiko, po kateri bi bilo razvidno, koliko nemških grošev je med onimi 123.000 goldinarji.

* Umrl je 8. t. m. v Kočevju tamošnji gimnazijski profesor L. Eder.

* V Novem mestu so 5., 6. in 7. t. m. v vojske potrdili 127 od 449 nabornikov.

* Iz novomeškega zapora so v noči od nedelje na ponedeljek ušli štirje nevarni tatovi. Dobilo se je orodje, s katerim so predrl zid, in obleko, katero so pustili in se preoblekli. Imeti so morali torej pomagačev od zunaj.

* Podružnica nemškega »Schulvereina« šteje v Ljubljani 420 členov in je imela lamsko leto 911 gold. dohodkov in 870 gold. stroškov ter vzdržuje s podporami kranjske hranilnice razne šole, v katere pa zahajajo — seveda — izvečine slovenski otroci. Da, nemške šole v Ljubljani polnijo pristni slovenski otroci, ker je žalibog, tudi v središču slovenstva, še mnogo tako nesposobnih starišev, ki so najbolj srečni in na svoje otroke ponosni tedaj, ako jih slišijo nemško ščebetati.

Brzjavna poročila.

Cesar v Berlinu.

BEROLIN 10. (K. B.) Cesar Viljem je poslal berlinskemu prvemu županu naslednjo brzjavko: Cesar Fran Josip mi je priobčil veselo vest, da obišče prve dni maja meseca cesarico in mene. Prepričan sem, da prebivalec prestolnice zrejo v zvestem spoštovanju in vroči ljubezni do visokega gosta, ki je bil nekdanji prijatelj našega nepozabnega deda. Javljam Vam ta obisk, da Berlinčani zamorejo pravočasno dostojno okrasiti mesto v pozdrav mojemu čestnemu zvestemu zavezniku.

Odlikovanje.

LONDON 11. (K. B.) Cesar Fran Josip je podelil avstro-ogerskemu poslaniku, grofu Deymu, red zlatega runa.

BEROLIN 11. (K. B.) Cesar Fran Josip je podelil avstro-ogerskemu poslaniku, pl. Szögyeny-u, red zlatega runa. — List »Post« pripomenja, da je to odlikovanje pred obiskom cesarja v Berlinu zlasti važno ter da je isto razlagati tako, da je hotel cesar na ta način pokazati, kako je zadovoljen s Szögyeny vodstvom diplomatskega zastopstva. To pa da je tudi dokaz o pristrnem razmerju med zveznima državama.

Papež zdrav.

RIM 10. (K. B.) Nasproti vestem, da je papež zbolel, javlja »Agenzia Stefani«, da je bil sveti oče navzoč pri zadnji postni propovedi ter da je več oseb sprejel v avdienci.

Iz francoskega parlamenta.

PARIZ 10. (K. B.) Senat je sprejel proračun za nekatere spremembami, zaradi česar bode morala zbornica poslancev ponovno razpravljati o istem.

Vojna v južni Afriki.

Bitka pri Aliwalnorthu.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« javlja iz Aliwalnortha v včerajšnjega dne: Pri Wepeneru je bil ves dan hud boj. Sovražnik je premagan, a zgube so bile znatne na obeh straneh. Nadaljno povejšstvo gre iz Devet-dorpa proti Wepeneru.

Nadaljna brzjavka »poslovnice Rente« javlja včeraj iz Aliwalnortha: V današnji bitki se pred vsem boerski topi sestava Maxim provzročili veliko škodo, a kmalu so izračunili angleški topničarji pravo oddaljenost ter so provzročili sovražniku velike zgube.

Ujeti Boerci.

SIMONSTOWN 10. (K. B.) »Reuter« javlja: Ostanek ujetih Boercev, kakih 2000 mož, ki so se nahajali na krovih prevoznih ladij, so spravili na kopno. Izvzetih je 90 bolnikov, za katere so potrebne posebne odredbe.

General Methuen. — Transvaalski državni zbor.

PRETORIJA 9. (K. B.) »Reuter« javlja: Uradna vest poroča: General Methuen je na poti proti Hoopstadu. Državni zbor

(Volksraad) je sklican na dan 7. maja v redno zasedanje.

Velika boerska zmaga.

LONDON 11. (K. B.) »Daily Mail« javlja iz Brandforta čez Lourenzo Marquez dne 8. t. m.: General Dewet je včeraj premagal Angleže pri Merckatsfonteinu. 600 mož je mrtvih in ranjenih, 900 ujetih, 12 voz zaplenjenih. Boerci so imeli 5 mrtvecev in 9 ranjencev.

Istemu listu javljajo iz Lourenzo Markez včerajšnjega dne: Tukajšnje nizozemsko železniško društvo pravi, da je prejelo brzjavno vest o zmagi Boercev pri Kroonstadu; o tej priliki da je bilo ujetih 900 Angležev, dočim so imeli Boerci le neznatne zgube.

LONDON 11. (K. B.) »Daily News« javlja iz Pretorije dne 9. t. m.: Tukajšnji listi javljajo službeno, da je bila na južni strani od Brandforta bitka, v kateri je padlo 600 Angležev, dočim jih je ujetih 800.

PARIZ 11. (K. B.) Brzjavka tukajšnje izdaje »Newyork Herald« iz Pretorije potrjuje poraz Angležev pri Merckatsfonteinu.

Trgovina in promet.

Dunajsko bančno društvo.

Občni zbor tega društva je sprejel predloge upravnega sveta, glasom katerih se mej drugim ima razdeliti za leto 1899. dividenda po 16 gld. od delnice.

Avstro-ogersko planinsko montanno društvo

razdeli za minolo leto dividendo po 10 gld. od delnice.

Gališka hipotečna banka na delnice, razdeli med delničarje za leto 1899. dividendo po 23 gld. od delnice.

Avstrijski Lloyd.

V včerajšnji seji upravnega sveta so predložili bilanco za leto 1899. Iz iste izhaja po odpisih, utemeljenih v pravilih, čisti dobiček v znesku 521.355 gold. 79 novč. Upravni svet je sklenil, da predloži obnemu zboru, ki se bo vršil dne 21. maja t. l., razdelitev dividende po 20 gld. od delnice ter da se preostanek v znesku 41.355 gold. prepíše na novi račun. Tudi prošlo leto je znašala dividenda 20 gld.

Upravni svet je izjavil, da ne more sprejeti ponudeb dalmatinskih društev, s katerimi so se vršila pogajanja o prevzetju Lloydove službe v Istri in Dalmaciji.

Tretji brzovlak Dunaj-Trst in obratno uvide,

kakor javljajo z Dunaja, južna železnica še tekom tekočega poletja.

Zvišanje španske carine.

C. in kr. konzulat v Barceloni našteva v svojem letnem poročilu naslednje predmete, katerih carina se je zvišala s 1. januarjem t. l. in ki zanimajo zlasti avstroogerske izvoznike: Bencinu in gazolinu se je zvišala carina pri 100 kg. od 0.42 na 0.75 peset, steklu in kristalnemu steklu v ploščah od 20 na 35 p., zrealom od 80 na 120, umetni steklenini od 110 na 200, lesu za barvanje od 10 na 15, vosku od 25 na 40, barvani tkanini iz bombaža od 370 na 435 peset.

Izvozno carino so zvišali: železni in bakreni rudi za 0.02 peset od 100 kg., bakrenemu tinjcu, svinčenemu sijajniku, svinčeni gladkini in ostalim vrstam svinčene rude za 150 peset.

Rumunska potrošnina za petrolej.

Rumunski parlament je nekoliko spremenil načrt zakona o potrošnini za petrolej; znižali so namreč davek od 10 bani (stotink) od litra na 7 bani od kilograma ter bencin za industrijo in motorje ter petrolej, ki se ima izvažati, docela osvobodili tega davka. Vnetljivost so znižali od 22° na 21° C.

Tržaška kava na Bolgarskem.

C. in kr. generalni konzulat v Sredu javlja v poročilu za mesec februar: Zaloge so skoro popolnoma pošle. Ker dobavi kave iz Santosa preko Trsta iz sanitarnih vzrokov delajo težave, so cene kavi znatno poskočile ter je pričakovati, da poskočijo še bolj. V Sredu so plačevali na drobno po 3 do 3.20 levov (frankov) od kilograma. To pa za kavo srednje kakovosti (Rio). Povpraševanje je bilo živahno, zlasti po tržaški kavi, ki ni imela skoro nobene konkurence, razven neznatnih količin kave iz Genove.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. Anton Brščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Škedenja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9.11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan: Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30, 6 pop.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn. Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— „ brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 „ „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— „ omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 „ post. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn. Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 „ Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 „ Benetke (via Červinjan in via Videm)
Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 „ post. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zvc. brzovl. Kormin
8.15 „ „ Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 „ mež. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 „ do Mürzschlaga
6.10 „ (samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš. iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33 „ iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 „ brzovl. iz Kormina
9.28 „ „ Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25 „ post. Dunaj, zveza z Reko
10.40 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 „ omn. iz Benetke (via Červinjan)
5.35 pop. post. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zvc. omn. iz Italije preko Kormina
8.30 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
9.— „ „ Dunaj, zveza z Reko
11.35 „ omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp. (samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp. Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 „ Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop. Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 „ brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp. Divača
9.35 „ Pulj, Rovinj
11.15 „ Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zvc. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 „ in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

Na prodaj

je več kosov pohištva in trlje šivalnih stroji pri Mariji Čokelj via Cordajuoli 3, I. nadstr.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4½% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom polnočnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Razglas dražbe.

Dne 25. aprila 1900 oddajo se potom javne dražbe pri podpisnem c. kr. okrajnem glavarstvu zdalej navedeni lovi s sledečimi vsklicnimi cenami za osemletno dobo v zakup in sicer:

1. Komen kron 102
2. Malidol „ 26
3. Sveto „ 40
4. Tomaževica „ 32
5. Volčjigrad „ 42
6. Škrbina „ 76

Lovi pridejo na dražbo po tej vrsti in se začne dražba ob 10 uri predpoludne. Varščine je položiti najdalje do 10 ure predpoludne dneva dražbe.

Natančnejša pojasnila daje podpisano okrajno glavarstvo med časom uradnih ur.

Sežana 7. aprila 1900.

C. kr. okrajni glavar.
Dr. Laharnar s. r.

Pekarna in sladčičarna

TRST — ulica Istituto št. 18. — TRST

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu vsakovrstno navadno in fino pecivo; prodajata moko iz avstrijskih in ogerskih mlinov, ter sprejemata kruh v pecivo po najnižjih cenah.

Postrežba točna, cene nizke.

Bizjak & Pozrù.

Krepak 27 leten mladenič, vešč slovenskega nemškega in italijanskega jezika, išče primerno službo. Ponudbe na upravo lista »Edinost«

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh želk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. — Via Limitanea št. 1. — TRST.
ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Pekarna in sladčičarna

JOSIPA PAHORJA

v ulici Madonnina št. 25 priporoča slavnemu občinstvu za praznike kruh vsake vrste, pince in potice, moke vseh vrst in sladčice.

Sprejemlje tudi kruh v peko.

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

Joči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoči. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena piemirno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Sprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko pekarno in sladčičarno 3krat na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn. »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpologo so vsi slovenski in mnogi drugi časnikovi.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonialnega blaga na deželo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preakrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Civilni in vojaški krojač.

G. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n ima izbornu zalogo vsakovrstnega blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti dubovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima Ivan Drufovka v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Za eno veliko fno restavracijo se sprejme kot najemnik kaveje zmožen, boljši poročen

krčmar.

Pogoj: krčmarica mora biti izvrstna kuharica.

Ponudbe na Rudolf Mosse Dunaj pod „W. P. 1714“

NAJLEPŠE VELIKONOČNO DARILO

DOKTORJA

FRANCETA PREŠERNA POEZIJE

Ilustrirana Izdaja, cena mehko vezana 5 K, v platno vezana 6-40 K, v sviljsken usnju vezana 9 K, po pošti 30 h več.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

založna knjigarna v Ljubljani.